

SZERZŐDÉSI JOG

ÁLTALÁNOS RÉSZ

II.

a szerződési jog anyagának földolgozása

- Szerződési jog – általános rész I.
- **Szerződési jog – általános rész II.**
- Szerződési jog – különös rész: egyes szerződéstípusok

a mai előadás

I. Szerződéskötés

II. A szerződés hatálya és érvényessége/érvénytelensége

III. Szerződési mellékkikötések: megerősítés és biztosítás

IV. A szerződés módosítása és megszűnése

V. A szerződés teljesítése

VI. Szerződésszegés

a szerződéskötés

- menete
- szerződéskötési kötelezettség, előszerződés
- szerződéskötés versenyeztetési eljárás során, általános szerződési feltételek (blankettaszerződés), elektronikus úton történő szerződéskötés

I. Szerződés-kötés 2.

menete: ajánlat és elfogadása

- **ajánlat:** egyoldalú, címzett, a lényeges kérdésekre kiterjedő jognyilatkozat, célja: szerződéses kapcsolatba lépés
- **ajánlati kötöttség:** aki ajánlatot tesz, nyilatkozatához kötve marad: nem léphet vissza, nem módosíthat
 - tartamát maga az ajánlattevő határozza meg
 - ha nem határozza meg
 - jelenlevők között azonnal megszűnik
 - távollevők között akkor szűnik meg, amikor az ajánlattevő – a szolgáltatás jellegére és az ajánlat megtételének módjára tekintettel – várhatta
- **az ajánlat elfogadása:** az ajánlattal való egyetértés kifejező jognyilatkozattal
- **felhívás ajánlattételre:** ha az ajánlat nem tartalmaz minden lényeges elemet
- **a szerződés**
 - létrejön: az ajánlat változatlan tartalommal történő elfogadásával
 - nem jön létre, ha az elfogadás
 - az ajánlati idő leteltét követően érkezik meg (= új ajánlat)
 - megváltoztatott tartalommal érkezik meg

I. Szerződéskötés 3.

szerződéskötési kötelezettség, előszerződés

szerződéskötési kötelezettség

- főszabály: szerződési szabadság
- kivétel: szerződéskötési kötelezettség
 - 89 előtt: gyakori
 - egyes termékek központi gazdálkodása
 - kötelező kontingensek
 - 89 után: kivételes
 - közszolgáltatásoknál
 - speciális közérdek érvényesítése érdekében: fogyasztóvédelem, piacvédelem
- lényege
 - az ügyfél fölhívja a kötelezettet
 - az 30 napon belül ajánlatot tesz
 - ha az ajánlat nem elfogadható az ügyfél számára: bírósághoz fordulhat, amely létrehozhatja a szerződést

előszerződés

- szerződéskötési kötelezettség a felek megállapodása alapján: piacszervező intézmény
- szerződés arra nézve, hogy a felek egy későbbi időpontban szerződést fognak kötni
- előszerződés alapján: követelhető a szerződés megkötése, a körülírt tartalommal
- pl:
 - hitelszerződés
 - szindikátusi szerződés
 - keretszerződés (az új szerződés megkötése után is hatályban marad és segíti az együttműködést)

szerződéskötés versenyeztetési eljárás során

ilyen értelmű ajánlati fölhívás esetén

- a fölhívást tevő felet szerződéskötési kötelezettség terheli

- a meghatározott követelményeknek megfelelő legkedvezőbb ajánlat tevőjével szemben

a szerződés megkötését akkor tagadhatja meg, ha a fölhívásban ezt a jogot kikötötte

a fölhívás visszavonható, de csak a benne megjelölt határidő lejártáig

I. Szerződéskötés 6.

általános szerződési feltételek (blankettaszerződés)

- a múltban: a szerződéskötés individuális modellje
- manapság: igény a tömeges-standardizált szerződéskötésre
= általános szerződési feltételek = blankettaszerződés
- cél:
 - gyorsaság: a szerződéskötés megkönnyítése
 - szakszerűség: az adott szakma szakmai sajátosságainak összefoglalása
- jellemzői:
 - nincs lehetőség kölcsönös konszenzus kialakítására, mert
 - a feltételeket a szolgáltató dolgozza ki, következésképp
 - a gyengébb fél jogvédelméről a jogalkotó kell gondoskodjék

I. Szerződéskötés 7.

elektronikus úton történő szerződéskötés

- online szerződés esetén az **elektronikus utat biztosító felet**
 - a szerződéskötésre vonatkozó jognyilatkozatok megtételét megelőzően
 - széleskörű tájékoztatási kötelezettség terheli
 - a szerződési feltételeket meghatározott, azok elmentését biztosító módon kell közzétennie
 - az adatbeviteli hibák kijavítására megfelelő eszközöket kell biztosítani
- **létrejöttének jellemzői:**
 - az elektronikus úton tett szerződési jognyilatkozat akkor válik hatályossá, amikor a másik fél számára hozzáférhetővé válik
 - az elektronikus utat biztosító fél köteles a másik fél szerződési jognyilatkozatának megérkezését elektronikus úton késedelem nélkül visszaigazolni
 - ha a visszaigazolás a másik félhez nem érkezik meg késedelem nélkül, a fél mentesül az ajánlati kötöttség alól és nem kötelezhető a szerződés teljesítésére

II. A szerződés hatálya és érvényessége/érvénytelensége 1.

hatály/hatálytalanság

■ **hatály:** érvényesség + alkalmazhatóság

- időbeli
- személyi
- területi

■ **hatálytalanság:** a szerződés érvényes, de még vagy már nem áll be a joghatása, pl.: a szerződéshez a harmadik személy beleegyezése vagy a hatóság jóváhagyása hiányzik

- általános: mindenkivel szemben
- relatív: csak meghatározott személyekkel szemben: csak azok igényérvényesítését zárja ki

II. A szerződés hatálya és érvényessége/érvénytelensége 2.

érvényesség/érvénytelenség

■ **érvényesség:** hibátlanság

■ **érvénytelenség:** hibás jelleg

- fogyatékoság: alkalmatlanság a célzott joghatás kiváltására

- „látszatszerződés”: valójában nem is létezik

■ két alakzata:

- semmisség: feltétlen érvénytelenség

- megtámadhatóság: feltételes érvénytelenség

■ a hiba oka:

- a felek akaratában

- az akarat kinyilvánításában

- a célzott joghatásban

II. A szerződés hatálya és érvényessége/érvénytelensége 3.

	SEMMISSÉG	MEGTÁMAD HATÓSÁG
AKARATI HIBÁK	• cselekvőképtelenség, korlátozott cselekvőképesség • kényszer • színlelt szerződés	• tévedés • megtévesztés • jogellenes fenyegetés
NYILATKOZATI HIBÁK	• alaki hiba • álképviselet	-----
A JOGHATÁS HIBÁI	• tilos (jogszabályba ütköző, vagy jogszabály megkerülésével kötött) • jóerkölcsbe ütköző • uzsorás • lehetetlen • fogyasztói jogot csorbító feltétel	• feltűnő értékaránytalanság • tisztességtelen szerződési feltétel

semmisség

- feltétlen érvénytelenség, súlyos hiányosság esetén
 - bárki és bármeddig hivatkozhat rá
 - a hatóságok hivatalból is kötelesek észlelni
 - visszamenőleges hatállyal – a szerződéskötés időpontjáig – érvénytelen

II. A szerződés hatálya és érvényessége/érvénytelensége 5.

megtámadhatóság

- feltételes érvénytelenség, kisebb súlyú hiányosság esetén
 - ha a sérelmet szenvedett fél vagy akinek ehhez jogi érdeke fűződik, meghatározott időn belül (a szerződés megkötésétől: 1 évig) a másik félhez intézett jognyilatkozattal vagy közvetlenül bíróság előtt megtámadja, és
 - a bíróság az érvénytelenséget megállapítja
 - visszamenőleges hatállyal érvénytelen a szerződés

II. A szerződés hatálya és érvényessége/érvénytelensége 6.

az érvénytelenség jogkövetkezményei: „in integrum restitutio”

a szerződéskötés előtti eredeti állapot visszaállítása (mintha a szerződés létre sem jött volna)

- ha van rá lehetőség (pl.: adásvétel: dolog és pénz vissza)
- ha nincs rá lehetőség (pl.: bérlet), a bíróság a szerződést határozataig hatályossá nyilváníthatja
 - a teljesített szolgáltatásokért az ellenszolgáltatásokat teljesíteni kell
 - a feleknek el kell számolniuk egymással

ha a szerződés érvényessége – a hiba orvoslásával – helyreállítható, a bíróság – az érvénytelenségi ok kiküszöbölésével – szerződést érvényessé nyilvánítja

III. Szerződési mellékkikötések: megerősítés és biztosítás 1.

a szerződés teljesítése

- a felek érdeke
 - állami kényszereszközök is
 - + **egyéb eszközök**: a jogosult esélyének növelésére, hogy kielégüljön a szerződési érdeke
- két veszély
- a teljesítési készség hiánya (nem akar teljesíteni) = a szerződés **megerősítése**
 - a teljesítőképeség hiánya (nem tud teljesíteni) = a szerződés **biztosítása**

III. Szerződési mellékkikötések: megerősítés és biztosítás 2.

a szerződés **megerősítése**

■ **szankciók** bekapcsolása

- foglaló
- kötbér
- jogvesztés kikötése
- tulajdonjog-fenntartás

■ a kötelezettség fennállásának **vitathatatlaná tétele**

- tartozáselismerés

III. Szerződési mellékkikötések: megerősítés és biztosítás 3.

a szerződési érdek kielégülésének **biztosítása**

■ **dologi** biztosíték

- **zálogjog** (kézi, követelésen és más jogokon, jelzálogjog, keretbiztosítéki zálogjog)

- óvadék

■ **személyi** biztosíték

- kezesség

- bankgarancia

IV. A szerződés módosítása és megszűnése 1.

a szerződés módosítása

a **felek közös egyező akaratával**, diszpozitivitás
két változata

- **megegyezés**: szerződéses jognyilatkozat
az eredeti szerződés tartalma
kötelezettségvállalásuk jogcíme

- **egyezség**: a vitás kérdések
kölcsönös engedéssel való rendezése
a szerződés eredeti jogcíme azonban nem módosítható
az alakiságok ugyanazok, mint az eredeti szerződés esetén
a szerződés módosítással nem érintett része változatlan marad

IV. A szerződés módosítása és megszűnése 2.

a bíróság

„clausula rebus sic stantibus”

kivételes eset: ha a felek tartós jogviszonyában a szerződéskövetést követően beállott körülmény folytán a szerződés valamelyik fél lényeges jogos érdekét sérti

IV. A szerződés módosítása és megszűnése 3.

megszűnése teljesítés nélkül

két esete

- a **jövőre nézve**: ex nunc

- a felek nem tartoznak további szolgáltatásokkal

- **visszamenőleges hatállyal** (a szerződéskötés időpontjáig):
ex tunc

- az eredeti állapot visszaállítása

- a teljesített szolgáltatások visszajárnak

- a visszafordíthatatlan szolgáltatások
ellenértékének megtérítése

IV. A szerződés módosítása és megszűnése 4.

típusai

■ közös megegyezéssel

- **megszüntető szerződés:** a jövőre nézve (ex nunc)
- **felbontó szerződés:** visszamenőleges hatállyal (ex tunc)

■ egyoldalú jognyilatkozattal

- **felmondás:** a jövőre nézve (ex nunc)
 - rendes: a felmondási idő leteltével
 - rendkívüli/szankciós: a másik fél súlyos szerződésszegése nyomán
- **elállás:** visszamenőleges hatállyal (ex tunc)
 - rendes: tv. alapján, a körülményekben beállott változásra hivatkozva: kártérítési kötelezettség
 - rendkívüli/szankciós: a másik fél szerződésszegése (pl: hibás teljesítése) nyomán, kártérítési jogosultság

szerződésszerűen

- a szerződés megszűnik: a kötelezett szabadul a kötelemből
- főszabálya
 - a szolgáltatást a kötelelem tartalmának megfelelően kell teljesíteni
 - a teljesítéssel a kötelelem megszűnik
- tárgyalandó kérdések: a teljesítés ideje, helye illetve a pénztartozás teljesítése

V. A szerződés teljesítése 2.

a teljesítés ideje

- **határnap** vagy **határidő** szerint
- **határnap** tűzése esetén: a szolgáltatást ezen a napon kell teljesíteni
- **határidő** megjelölése esetén:
 - a szolgáltatás a meghatározott időtartamon belül bármikor teljesíthető, kivéve
 - ha az eset körülményeiből az következik, hogy
 - a jogosult választhatja meg a teljesítés időpontját
 - az olyan szolgáltatásokat, amelyeknek teljesítési ideje azok rendeltetéséből állapítható meg, e szerint az idő szerint kell teljesíteni
 - ha mindezek alapján nem állapítható meg a teljesítés ideje, a kötelezett a teljesítés előkészítéséhez szüksége idő elteltével köteles teljesíteni
- előteljesítés: a kötelezett idő előtt is teljesíthet:
 - ezt a jogosult – ha ez lényeges jogi érdekét nem sérti – köteles elfogadni
 - a kötelezettnek azonban viselnie kell az ezzel járó költségeket

V. A szerződés teljesítése 3.

a teljesítés **helye**

■ főszabályként: a **kötelezett**

- a kötelelem keletkezésének időpontja szerinti **telephelye**, ennek hiányában székhelye (több kötelezett telephely esetén a kötelelemmel legszorosabb kapcsolatban álló hely)
- természetes személy esetén: **lakóhelye**, ennek hiányában szokásos tartózkodási helye

■ a kötelelem keletkezését követően a teljesítés helye **változhat**

- ha erről a kötelezett értesíti a jogosultat,
- az új hely szerint teljesíthet,
- a változásból eredő esetleges többletköltségeket azonban neki kell előlegeznie és viselnie

pénztartozás teljesítése: megfizetés

- a pénz tulajdonjogának a jogosult részére való átruházásával (fizikai értelemben vett **átadás**ával) – ideje: a pénz átvételének időpontjában, helye: a jogosult telephelye/székhelye, lakóhelye/tartózkodási helye
- banki művelet útján (a jogosult fizetési számlájára való befizetés, **átutalás**) – ideje: abban az időpontban, amikor a jogosult számlavezető bankja jóváírta, vagy jóvá kellett volna írnia, helye: jogosult bankjának telephelye/székhelye
- megengedett az **idő előtti teljesítés**: a jogosult köteles elfogadni a teljesítési idő előtt följánlott teljesítést

VI. Szerződésszegés 1.

a szerződés

- a **felek érdekeinek** kielégítését szolgálja
- az **állam** pedig jogi védelemben részesíti ezeket az érdekeket, azaz
- **szankciókkal** ösztönöz a szerződésszerű teljesítésre

érvénytelenség – szerződésszegés

- **érvénytelenség**: az állami kényszer **meggátolja** a szerződésben célzott joghatás beálltát
- **szerződésszegés**: az állami kényszer **kikényszeríti** a szerződésben célzott joghatás beálltát

VI. Szerződésszegés 2.

a szerződésszegés **fogalma:**

- a szerződés megszegését jelenti bármely **kötelezettség szerződésszerű teljesítésének elmaradása**
- minden olyan
 - magatartás,
 - körülmény vagy
 - állapot, amely
 - szerződésbe ütközik, vagy
 - egyébként sérti valamely félnek a szerződéssel kapcsolatos jogait

két típusa

■ **objektív** (nincs felróhatóság)

■ szankciók

■ a teljesítés kikényszerítése

■ a szolgáltatás-ellenszolgáltatás értékegyensúlyának biztosítása

■ a jogviszony felszámolása

■ **szubjektív** (van felróhatóság)

■ szankció: felelősségrevonás (pl.: kártérítés)

VI. Szerződésszegés 4.

a szerződésszegés **jogkövetkezményeinek rendszere**: több szinten, az általánostól a különösig haladva épül ki a Ptk-ban

- **minden szerződésszegésre** alkalmazhatók → a szerződésszegés általános szabályai között; ezek
 - a teljesítés követelése
 - visszatartási jog gyakorlása
 - meghatározott feltételek beállta esetén azonnali hatályú elállás, felmondás
 - meghatározott feltételek beállta esetén: kártérítés
- a szerződésszegés **nevesített esetei**
 - késedelem
 - hibás teljesítés
 - lehetetlenülés
 - a kötelezett a teljesítést megtagadja
- **egyes szerződéstípusokhoz** kapcsolódó speciális szabályok

több, egymást ki nem záró jogkövetkezmény is érvényesíthető, de csak arányosan

VI. Szerződésszegés 5.

- a **teljesítés követeléséhez való jog**: a sérelmet szenvedett fél szerződésszegés esetén jogosult a szolgáltatás teljesítésének követelésére.
- **visszatartási jog**: a jogosult
 - a saját esedékes szolgáltatása arányos részének teljesítését
 - a kötelezett teljesítéséig vagy megfelelő biztosíték nyújtásáig visszatarthatja,
 - ha megfelelő határidőt szabott, és
 - ez alatt a másik fél a szerződésszegést nem szüntette meg, vagy
 - a teljesítésre megfelelő biztosítékot nem nyújtott
 - a teljesítés visszatartására jogosult fél
 - elállhat a szerződéstől, vagy ha
 - az eredeti állapotot nem lehet helyreállítani, jogosult azt felmondani.

VI. Szerződésszegés 6.

■ elállás és felmondás

- a szerződés egyoldalú megszüntetésére adó kivételes lehetőségek
- a polgári jog alakító hatalmasságnak nevezi őket

■ felmondás

- a **rendes** felmondás: a tartós szerződések megszüntetésének általánosan elfogadott eszköze
- a **rendkívüli** vagy szankciós felmondás: alkalmazására súlyos szerződésszegés esetén kerülhet sor.

■ elállás

- a másik félhez címzett egyoldalú jognyilatkozat,
- melynek eredményeként a szerződéskötés előtti állapot áll helyre
- esetei
 - **rendes** (objektív) elállás – bizonyos szerződéstípusoknál - a megrendelőt megillető egyoldalú, a teljesítésig gyakorolható jog
 - **rendkívüli**, szankciós elállás – ugyancsak – a súlyos szerződésszegés jogkövetkezménye.

VI. Szerződésszegés 7.

szerződésszegésen alapuló **szankciós elállás**ra, illetve a jövőre nézve történő **felmondás**ra azért kerülhet sor, mert

- a jogosult a szerződés teljesítéséhez fűződő érdeke nem teljesült, vagy
- nagy valószínűséggel nem fog teljesülni
- amennyiben az érdek fennmarad
 - annak kielégítésére más utat kell keresnie,
 - a szükséges szolgáltatást más forrásból, más szerződés keretei között kell megszereznie
- **fedezeti szerződés**
 - a szerződéssel elérni kívánt cél megvalósítására alkalmas szerződést köthet és
 - a kártérítés szabályai szerint
 - követelheti a kötelezettől a szerződésben és a fedezeti szerződésben kikötött ellenértékek közötti különbség, továbbá
 - a fedezeti szerződés megkötéséből eredő költségek megtérítését

VI. Szerződésszegés 8.

- a szerződésszegés talán legfontosabb jogkövetkezménye a **kártérítési** kötelezettség beállta
 - aki a szerződés megszegésével a másik félnek kárt okoz, köteles azt megtéríteni
 - mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a szerződésszegést
 - ellenőrzési körén kívül eső,
 - a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és
 - nem volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje vagy a kárt elhárítsa.
- a kártérítés **mértéke**:
 - teljes egészében meg kell téríteni a szolgáltatás tárgyában keletkezett kárt (ún. tapadó kár)
 - a szerződésszegés következményeként a jogosult vagyonában keletkezett egyéb károkat és az elmaradt vagyoni előnyt
 - olyan mértékben kell megtéríteni,
 - amilyen mértékben a jogosult bizonyítja, hogy a kár, mint a szerződésszegés lehetséges következménye
 - a szerződés megkötésének időpontjában előre látható volt
 - szándékos szerződésszegés esetén azonban a jogosult teljes kárát meg kell téríteni

a szerződésszegés **nevesített** esetei

- **késedelem**
- **hibás teljesítés**
- **lehetetlenülés**
- a kötelezett a **teljesítést megtagadja**

VI. Szerződésszegés 10.

■ **késedelem:** kötelezett, jogosult

ha a **kötelezett** a szolgáltatást annak esedékességekor nem teljesíti
jogkövetkezménye

■ **objektív**

- a jogosult továbbra is követelheti a teljesítést
- a jogosult elállhat
 - ha érdekmúlást bizonyít;
 - ha a szerződést a felek megállapodása szerint vagy a szolgáltatás felismerhető rendeltetésénél fogva a meghatározott teljesítési időben - és nem máskor - kellett volna teljesíteni; vagy
 - ha a jogosult az utólagos teljesítésre megfelelő póthatáridőt tűzött és a póthatáridő eredménytelenül telt el)

■ **szubjektív** (felróhatóság a késedelemben)

- kártérítés: a kötelezett köteles megtéríteni a jogosultnak a késedelemből eredő, pénztartozás esetén a késedelmi kamatot meghaladó kárát, kivéve, ha a késedelmét kimenti

VI. Szerződésszegés 11.

a **jogosult** akkor esik késedelembe, ha a felajánlott teljesítést nem fogadja el (átvételi késedelem)

jogkövetkezménye

- objektív

- a kötelezett a dolog őrzésére a megbízás nélküli ügyvitel szabályai szerint köteles, a kárveszély pedig a jogosultra száll át

- a jogosult késedelme a kötelezett egyidejű késedelmét kizárja

- szubjektív

- kártérítés

VI. Szerződésszegés 12.

- **hibás teljesítés:** „A kötelezett hibásan teljesít, ha a szolgáltatás a teljesítés időpontjában nem felel meg a szerződésben vagy jogszabályban megállapított minőségi követelményeknek. Nem teljesít hibásan a kötelezett, ha a jogosult a hibát a szerződéskötés időpontjában ismerte, vagy a hibát a szerződéskötés időpontjában ismernie kellett.”

fajtái

- **materiális** hiba

- mennyiségi
- minőségi
- aliud szolgáltatás
- használati utasítás, címke, védjegy hiánya

- **jogi** hiba

- a jogosult nem szerzi meg mindazon jogokat, amelyek őt a szerződés jogcímén, jogszabály alapján megilletnék

VI. Szerződésszegés 13.

jogkövetkezménye

■ **objektív**

■ materiális hiba

- **kellékszavatosság** (a kötelezett objektív helytállási kötelezettsége)

- **termékszavatosság** (vállalkozó és fogyasztó között)

- **jótállás** (a szerződés teljesítéséért jótállást vállaló vagy a jótállásra jogszabály alapján kötelezett)

■ jogi hiba

- **jogszatosság** (tulajdonjog, jog vagy követelés visszterhes átruházására irányuló szerződések esetében)

■ **szubjektív**

■ **kártérítés**

■ **kellékszavatosság**

- **kijavítás** vagy **kicserélés** követelése (kivéve ha ez lehetetlen vagy a kötelezettnek aránytalan többletköltséget eredményezne)
- az ellenszolgáltatás arányos **leszállítását** igényelheti, a hibát a kötelezett költségére maga **kijavíthatja** vagy mással **kijavíttathatja**, vagy a szerződéstől **elállhat** (ha a kötelezett a kijavítást vagy a kicserélést nem vállalta, annak nem tud eleget tenni, vagy ha a jogosultnak a kijavításhoz vagy kicseréléshez fűződő érdeke megszűnt)

VI. Szerződésszegés 15.

■ **termékszavatosság**

- a vállalkozás által fogyasztónak eladott ingó dolog (termék) hibája esetén a fogyasztó követelheti a gyártótól, hogy
 - a termék hibáját **javítsa ki**, vagy
 - ha a kijavítás megfelelő határidőn belül, a fogyasztó érdekeinek sérelme nélkül nem lehetséges, a terméket **cserélje ki**
- a termék akkor minősül **hibásnak**, ha
 - nem felel meg a termék a gyártó által történt forgalomba hozatalakor hatályos minőségi követelményeknek, vagy
 - nem rendelkezik a gyártó által adott leírásban szereplő tulajdonságokkal
- a gyártó **mentesül** a termékszavatossági kötelezettség alól, ha bizonyítja, hogy
 - a terméket nem üzleti tevékenysége vagy önálló foglalkozása körében gyártotta vagy forgalmazta
 - a termék forgalomba hozatalának időpontjában a hiba a tudomány és a technika állása szerint nem volt felismerhető vagy
 - a termék hibáját jogszabály vagy kötelező hatósági előírás alkalmazása okozta

■ jótállás

- a hibás teljesítés miatti helytállás
 - objektív
 - jogszabállyal vagy szerződéssel biztosított eszköze
- az (általában önként vállalt) jótállási kötelezettség alól
 - a fél kizárólag abban az esetben **mentesül**, ha
 - bizonyítja, hogy a **hiba oka a teljesítés után** keletkezett

VI. Szerződésszegés 17.

- **jogszatosság:** a szolgáltatás tárgyán harmadik személynek joga van, amelyet a kötelezett nem szüntetett meg, és amelyről a jogosult nem tudott és nem is kellett tudnia
- **egyáltalán nem szerez jogot**
 - felszólítás
 - elállás
 - kártérítés
- **korlátozott jogot szerez**
 - tehermentesítést követelhet
 - tehermentesíthet
 - elállás + kártérítés
 - vételár csökkenítés

VI. Szerződésszegés 18.

- **lehetetlenülés:** a szolgáltatás – a szerződés megkötése után bekövetkezett okból – nem teljesíthető

esetei

- fizikai: a szolgáltatás egyedileg meghatározott tárgya megsemmisül
- jogi: a szolgáltatást jogszabály tiltja
- érdekbeli: aránytalan áldozat (clausula rebus sic stantibus)

jogkövetkezménye

- objektív: a szerződés megszűnik
- szubjektív: felróható
 - a kötelezettnek
 - teljes kártérítés
 - elállás + kiadások követelése
 - a jogosultnak: a kötelezett
 - szabadul a kötelezettsége alól, vagy
 - követelheti az ellenszolgáltatást és az azt meghaladó kárának megtérítését

■ a teljesítés megtagadása

- ha valamelyik fél a teljesítést jogos ok nélkül megtagadja,
- a másik fél választása szerint
 - a késedelem
 - vagy a szolgáltatás lehetetlenné válásának jogkövetkezményeit kell alkalmazni